

Efficiency of Implementation and Prospects of Modernization of Communication Strategy in the Field of European Integration

UDC: 323.2

DOI: 10.15421/172240

Khomeriki Olena¹Dr.Sc., Full Prof., <https://orcid.org/0000-0003-3702-0390>, kafsocio@ukr.net**Gladkykh Valentyn¹**Ph.D., Assoc. Prof., <https://orcid.org/0000-0002-1875-2302>, kafsocio@ukr.net**Mostipan Oleksandr¹**Ph.D., Assoc. Prof., <https://orcid.org/0000-0002-2745-0787>, kafsocio@ukr.net¹National Aviation University (Kyiv, Ukraine)

Abstract

The article analyzes the features of the implementation of the Communication Strategy in the field of European integration for 2018-2021, which was adopted to promote Ukraine's accession to the EU and integration with the European space. The institutional component of the Strategy implementation involves the interaction of public authorities, local governments, civil society, business, media and international organizations. It is noted that the Communication Strategy aims to increase the professional level of communication between the state authorities of Ukraine on European integration issues, in connection with which the practical aspects of achieving this goal are analyzed. Integration between the Ukrainian and European information space is considered an important factor in the implementation of the Communication Strategy. It is emphasized that clarity and transparency in the definition of the subjects responsible for the implementation of the Strategy and professionalization of communications by the state authorities of Ukraine are key factors on the way to its successful implementation.

The influence of the Communication Strategy on the formation of European integration discourse in the information space of Ukraine is analyzed. In the aspect of studying public opinion on European integration issues, the emphasis was placed on the need to study not only the views of the domestic Ukrainian audience on the EU, but also public opinion in the EU on Ukraine and its prospects for integration with the European space. It is noted that the communication strategy is designed to influence the formation of a positive image of Ukraine in the EU, which is part of its successful implementation. Some recommendations for improving the effectiveness of the Communication Strategy are proposed, which are selected taking into account the criteria for determining the effectiveness of its implementation. Following the implementation of the Communication Strategy 2018-2021, it is proposed to carry out a detailed analysis of its effectiveness in order to forecast the prospects of updating and improving performance in the future.

Keywords: communication strategy, Ukraine, European Union, European integration, political institutions, public opinion

Citation: Khomeriki, O., Gladkykh, V., & Mostipan, O. (2022). Efficiency of Implementation and Prospects of Modernization of Communication Strategy in the Field of European Integration. *Grani*, 25(3), 77-82. <https://doi.org/10.15421/172240>

Ефективність реалізації та перспективи модернізації стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції

Хомерікі Олена, Гладких Валентин, Мостіпан Олександр*Національний авіаційний університет (Київ, Україна)*

Анотація

Проаналізовано особливості реалізації Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки, що прийнята з метою сприяння вступу України в ЄС та інтеграції з європейським простором. Інституційна складова реалізації Стратегії передбачає взаємодію органів державної влади, місцевого самоврядування, громадянського суспільства, бізнесу, ЗМІ та міжнародних організацій. Відзначається, що Стратегія комунікації має на меті підвищити професійний рівень комунікацій органами державної влади України з питань євроінтеграційної тематики, у зв'язку з чим проаналізовано практичні аспекти досягнення цієї мети. Інтеграція між українським та європейським інформаційним простором розглядається як важливий чинник реалізації Стратегії комунікації.

Наголошується, що чіткість та прозорість у визначенні відповідальних суб'єктів за реалізацію Стратегії та професіоналізація комунікацій органами державної влади України є ключовими факторами на шляху її успішного втілення у життя. Проаналізовано вплив Стратегії комунікації на формування євроінтеграційного дискурсу в інформаційному просторі України. В аспекті вивчення громадської думки щодо євроінтеграційної тематики зроблено акцент, що потрібно досліджувати не лише погляди внутрішньої української аудиторії стосовно ЄС, а й також – громадську думку в ЄС стосовно ставлення до України та перспектив її інтеграції з європейським простором. Відзначено, що стратегія комунікації покликана впливати на формування позитивного іміджу України в ЄС, що є складовою її успішної реалізації. Запропоновано окремі рекомендації з підвищення ефективності реалізації Стратегії комунікації, що виокремлені з врахуванням критеріїв для визначення ефективності її реалізації. За підсумками реалізації Стратегії комунікації 2018-2021рр. запропоновано здійснити детальний аналіз її ефективності з метою прогностичних перспектив оновлення та підвищення результативності у майбутньому.

Стаття надійшла / Article arrived: 05.06.2022

Схвалено до друку / Accepted: 30.06.2022

Ключові слова: стратегія комунікації, Україна, Європейський Союз, євроінтеграція, політичні інститути, громадська думка

Цитування: Хомерікі О., Гладких В., Мостіпан О. Ефективність реалізації та перспективи модернізації стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції. *Науково-теоретичний альманах Грані*. 2022. Том 25. №3. С. 77 - 82. <https://doi.org/10.15421/172240>

Вступ.

Стратегія комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки була схвалена Урядом України 25 жовтня 2017 року (далі у тексті – Стратегія). Цей документ містить детальний аналіз стану і проблем комунікації у сфері європейської інтеграції, визначає мету Стратегії, цільову аудиторію, суб'єктів залучених у процес, ключові принципи та форми реалізації, критерії її ефективності, джерела фінансування, механізми контролю, а також очікувані результати. Стратегію потрібно розглядати як механізм підвищення ефективності здійснення процесів європейської інтеграції шляхом забезпечення її високої підтримки українським суспільством та у майбутньому набуття Україною членства в Європейському Союзі (далі у тексті – ЄС), що визначено Законом України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики». У зв'язку з зазначеним виникає потреба наукового аналізу механізмів реалізації Стратегії, інституційного забезпечення процесів її здійснення та оцінки досягнутих цілей з точки зору критеріїв ефективності.

Висвітлення тематики стратегій комунікації, алгоритмів їх здійснення, ресурсів, інституційного забезпечення, суб'єктів реалізації в окремих аспектах висвітлено у наукових роботах В. Андріяш, А. Баровської, О. Висоцької, Д. Дубова, І. Зарицької, О. Зернецької, О. Красноруцького, М. Кочкіної, О. Кушнір, В. Петрова, Т. Сивак, С. Соловйова, Н. Симоніної, С. Тихомирової, М. Шклярчук та інших.

Визначення ефективності реалізації Стратегії до цього часу не проводилось, а тому важливо звернути увагу на інституційні і процедурні аспекти її здійснення. Практичні заходи та кроки щодо реалізації Стратегії потребують вивчення, адже розкривають «сильні» характеристики Стратегії та водночас створюють підвалини для її подальшого вдосконалення. У цьому відношенні доцільно проаналізувати практичні заходи з впровадження Стратегії та запропонувати окремі кроки з підвищення ефективності її реалізації.

Мета статті полягає у встановленні рівня ефективності реалізації вітчизняної стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 та визначення подальших перспектив для її модернізації. Реалізація поставленої мети здійснюється через вирішення наступних завдань: 1) дослідження інституційної складової реалізації Стратегії комунікації щодо показників ефективності досягнутих результатів; 2) аналіз шляхів підвищення професіоналізації комунікацій органами державної влади України з огляду на цілі Стратегії комунікації; 3) визначення впливу Стратегії комунікації на формування українського політичного дискурсу та його висвітлення в інформаційному просторі.

Результати дослідження.

Стратегія комунікації спрямована на забезпечення інтеграції України з європейським простором з метою набуття у майбутньому членства в ЄС (Про схвалення Стратегії, 2017, с. 1). Головна мета Стратегії – досягти в українському суспільстві високого свідомого рівня підтримки вступу до ЄС шляхом здійснення системних змін у державі, що орієнтовані на утвердження демократичних прав і свобод, дотримання верховенства права, реалізації високих стандартів життя. Україна прагне стати частиною Європейського Союзу та реалізує ряд реформ у цьому напрямі на рівні внутрішньої та зовнішньої політик. Рівень підтримки українським суспільством державної політики спрямованої на інтеграцію з ЄС може відрізнятись залежно від різних соціологічних досліджень, а також від часу проведення, хоча є досить високим. Станом на другу половину квітня 2021 року вступ України до ЄС підтримали 62% респондентів, а проти вступу – 26% (Суспільна підтримка, 2021, с. 11). До речі, проведення соціологічних досліджень визначено як одну з форм контролю, що здійснює Кабінет Міністрів України, за реалізацією Стратегії. Інструментами реалізації Стратегії є проведення брифінгів, різноманітних прес-конференцій та публічних заходів, оприлюднення звітів, здійснення інформаційних кампаній, аналіз співпраці регіонів з ЄС, а також висвітлення такої співпраці та ін. Оскільки у Стратегії визначено, що цільовою аудиторією її реалізації є власне внутрішня аудиторія (українське суспільство всередині України) та зовнішня аудиторія (українці, які проживають закордоном та громадяни-держав членів ЄС), а отже рівномірні зусилля державної політики мають бути докладені одночасно стосовно цих двох ключових векторів реалізації Стратегії. Водночас, у тексті самого документа Стратегії увагу більше акцентовано на внутрішній аудиторії, а стосовно зовнішньої аудиторії мова майже не йде. У цьому аспекті, розвиток демократичних процесів у країнах ЄС демонструє, що прийняття рішень, наприклад, стосовно включення нових членів потребує високого ступеня консенсусу та схвалення цих рішень широкими громадськими колами.

Також звернемо увагу, що соціологічні дослідження мають бути спрямовані не лише на вивчення громадської думки внутрішньої української аудиторії стосовно ЄС, а й також – на вивчення громадської думки в ЄС стосовно ставлення до України та перспектив її інтеграції з ЄС. У цьому аспекті відзначимо, що доступ аудиторії ЄС до ключової інформації стосовно реалізації Стратегії, має бути забезпечений відповідними перекладами на англійську мову, що сприятиме підвищенню рівня розуміння та легітимності процесів євроінтеграції України в межах ЄС. Очевидно, що Міністерство

закордонних справ України має відігравати ключову роль у цих процесах.

Інституцією, що несе відповідальність, здійснює моніторинг та контроль за процесом виконання Стратегії є Кабінет Міністрів України. У тексті Стратегії зазначається, що Уряд доручає Державному комітету телебачення і радіомовлення України разом з іншими заінтересованими органами центральної влади забезпечити розроблення та подання щороку плану заходів з реалізації Стратегії. Далі у тексті Стратегії декларативно зазначається, що її реалізація здійснюється спільними зусиллями у співпраці органів державної влади, органів місцевого самоврядування, інститутів громадянського суспільства, бізнесу, засобів масової інформації, а також міжнародних організацій. Таким чином, втілення у життя Стратегії передбачає залучення широкого кола суб'єктів та інтеграції зусиль суспільства в цілому. Урядом передбачено утворення спеціального консультативно-дорадчого органу – Координаційної Ради з реалізації Стратегії, яку очолює Віце-прем'єр-міністр України, до компетенції якого належать питання євроінтеграції. У тексті Стратегії йдеться, що фінансування заходів з її реалізації здійснюється за рахунок бюджетних коштів, інших джерел не заборонених законодавством, а також окремо зроблено наголос на тому, що ефективна реалізація Стратегії потребуватиме не лише забезпечення коштами з державного та місцевих бюджетів, а й залучення донорської допомоги, фінансових ресурсів бізнесу, міжнародних громадських організацій та ін. Таким чином, у Стратегії передбачено досить широке коло можливих джерел її фінансування, а значить, що плани заходів з її реалізації на окремі роки можуть досить сильно відрізнятися, оскільки важко створити вірогідний прогноз залучення інших коштів, окрім бюджетних.

Аналіз виконання Стратегії, зокрема органами державної влади, постає як досить складне завдання, оскільки звітна інформація розміщена на багатьох відповідних офіційних вебпорталах, водночас на сайті Уряду не вдалось віднайти узагальнених даних щодо виконання Стратегії. Наприклад, на вебпорталі Міністерства юстиції України вдалось знайти інформацію щодо Плану заходів на 2018 та 2019 роки з реалізації Стратегії, а також Плани заходів самого Міністерства юстиції на 2018, 2019, 2020 та 2021 роки щодо реалізації Стратегії з відповідними Звітами по рокам (Стратегія комунікації, 2021). Водночас, Урядом наприкінці 2017 року був утворений Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції, на вебпорталі якого розміщено багато актуальної інформації стосовно різноманітних аспектів європейської інтеграції, але також не вдалось віднайти певної узагальненої інформації щодо реалізації Стратегії, інформація про яку неодноразово згадується (Євроінтеграційний портал, 2022). Також у структурі Уряду працює комітет з питань європейської та євроатлантичної інтеграції, міжнародного співробітництва, безпеки,

оборони і регіонального розвитку, до складу якого входять представники різних міністерств (Деякі питання діяльності, 2019). Відповідальні суб'єкти за забезпечення контролю та моніторингу виконання плану заходів з реалізації Стратегії змінювались у різні роки: 1) 2018 рік – Державний комітет телебачення і радіомовлення (далі у тексті – Держкомтелерадіо); 2) 2019 рік – Держкомтелерадіо; 3) 2020 рік – Міністерство культури та інформаційної політики (далі у тексті – МКІП); 4) 2021 рік – МКІП.

Стратегію, у якій адаптовано та застосовано певний міжнародний досвід у сфері комунікацій з питань європейської інтеграції, необхідно інтегрувати в державну комунікативну політику, що має бути визначена на законодавчому рівні (Про схвалення Концепції, 2010, с. 1). Це дозволить більш злагоджено протидіяти дезінформації, спрямованій на дискредитацію відносин України з ЄС та майбутнього членства України в ЄС, про що також йдеться, наприклад, у Плані заходів на 2021 рік з реалізації Стратегії (Про затвердження плану, 2021). У зазначеному вище Плані заходів одна з комунікаційних цілей також стосується удосконалення навичок та підходів до питань комунікації у сфері європейської інтеграції державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, що важливо у зв'язку з новими постійно зростаючими викликами до якості державної комунікативної політики в цілому. У цьому зв'язку пропонується доповнити кваліфікаційні вимоги до державних службовців вимогою компетенцій з комунікацій (Запровадження комунікації, 2016, с. 11).

З метою визначення професійності комунікацій органами державної влади України у сфері європейської інтеграції потрібно відповісти на питання: 1) Які основні джерела інформації для громадян України стосовно широкого спектру питань євроінтеграції? 2) Який рейтинг ключових державних медіа, що мають можливості проводити ефективні інформаційні кампанії стосовно висвітлення євроінтеграційної тематики, зокрема телеканалу «Рада», газети «Голос України», вебпорталів центральних органів влади, журналу «Віче» та ін., порівняно з іншими медіа з суспільно-політичної тематики (Рейтинг ЗМІ)? 3) Які закордонні ЗМІ регулярно приділяють увагу питанням євроінтеграції України? 4) Які українські медіа висвітлюють євроінтеграційну тематику у світовому інформаційному просторі? У цьому відношенні підвищення рейтингів офіційних державних медіа потрібно розглядати як важливий чинник реалізації Стратегії.

Пропонується підвищити ефективність реалізації Стратегії шляхом системного використання технології «Plain Language», що передбачає простою, зрозумілою, доступною мовою по суті висвітлювати багатоаспектні питання євроінтеграційної тематики. Хоча ця технологія не є новою, водночас її практичне застосування у практиках державних комунікацій стосовно євроінтеграції України має досить широкий простір для більш ефективного використання у

багатьох аспектах комунікацій між суспільством та державою.

В аспектах практичної реалізації Стратегії доцільно доповнити її елементами інфотейнменту. Цей підхід є досить ефективним, оскільки дозволяє висвітлювати широкий спектр інформації стосовно євроінтеграції подаючи їх у розважальній формі (information + entertainment): «легкі новини» (soft news) на противагу «справжнім новинам» (hard news) (Симоніна, 2006, с. 1). Технологія інфотейнменту може включати застосування прийомів масової культури, ведення подкастів, блогів та ін.

Ефективність реалізації Стратегії залежить від врахування особливостей національної культури, характеру та ментальності українського народу. Доцільним є включення необхідних компонентів в інструменти реалізації Стратегії з метою формування стійких ідентифікацій між євроінтеграційними прагненнями українського народу та засадничими підвалинами національної культури. У цьому відношенні реалізацію Стратегії потрібно розглядати як важливу частину процесів формування української політичної нації у контексті зв'язків з її європейською ідентичністю та приналежністю. Стратегія є політичним інструментом формування національного ідеалу та водночас практичними кроками для його втілення у життя. Інтегративна функція Стратегії для українського суспільства полягає у тому, що її реалізація передбачає об'єднання зусиль широкого кола суб'єктів з метою вирішення завдань у політичній, економічній та культурній сферах. Стратегія також постає як інструмент позиціонування національних державних інститутів та інтересів у зовнішній політиці та загалом у світовому інформаційному просторі.

Важливою групою у суспільствах, яка часто може відігравати ключову роль у процесах соціально-політичних трансформацій у сучасних державах, є молодь, зокрема студентська молодь, яка здобуваючи освіту, відчуває свою відповідальність, здатності та бажання прийняти активну участь у змінах та перетвореннях всередині держави у напрямі до омріяних ідеалів. У цьому відношенні, суб'єктам реалізації Стратегії рекомендовано звертати більше уваги на здійснення практичних кроків зі співпраці з закладами освіти, зокрема університетами, стосовно реалізації спільних проєктів щодо євроінтеграційної тематики, ініціювати посилення міжнародного співробітництва з країнами ЄС в аспекті створення платформ (напр., літні школи, форуми, тренінги та ін.) для можливостей безпосередньої комунікації українських студентів з студентами країн-ЄС. Це дозволить залучити активну частину українського суспільства у безпосередні процеси реалізації Стратегії та формувати стійкий особистісний вимір важливості євроінтеграційних процесів для активної молоді.

Створення системи моніторингу інформаційного простору є важливою складовою підвищення ефективності реалізації Стратегії, адже своєчасне

реагування на негативні повідомлення, які до того ж часто можуть бути неправдивими, стосовно євроінтеграційної тематики та, за можливості, запобігання їх появі, є основою антикризових комунікацій. Основним критерієм визначення ефективності реалізації Стратегії є зростання у суспільстві довіри до євроінтеграційних процесів, наближення основних показників соціально-економічного розвитку України до відповідних показників у країнах ЄС та набуття членства у ЄС.

З часу прийняття Стратегія почала впливати на трансформаційні зміни у політичному дискурсі України. Мова йде про те, що євроінтеграційна тематика стала невід'ємною складовою широкого спектру соціально-політичних процесів у суспільстві, свідченням чого є регулярне їх висвітлення у ЗМІ. Також висвітлення євроінтеграційних процесів у ЗМІ зросло з огляду на те, що відповідальні суб'єкти за виконання Стратегії систематично проводять відповідні заходи з різних аспектів євроінтеграційної тематики. Наприклад, на головній сторінці вебпорталу Держкомтелерадіо станом на 01.12.2021 можна було знайти посилання на новину про початок другої інформаційної кампанії про переваги євроінтеграційного курсу України (Стартувала друга інформаційна, 2021). Зазначимо, що у теорії та практиці масових комунікацій мова йде про те, що будь-яка комунікативна дія може бути максимально ефективною з точки зору впливу на масову свідомість у разі, коли вона впливає на формування домінантного дискурсу в інформаційному середовищі (Зернецька, 2017, с. 53). У цьому відношенні, одним з критеріїв ефективної реалізації Стратегії може бути визначення якою мірою практичні заходи з реалізації Стратегії впливають на інформаційний простір в Україні в аспекті тематики євроінтеграції та який Стратегія чинить вплив на європейський інформаційний простір з точки зору позиціонування євроінтеграційних інтересів України. У цьому відношенні ефективність реалізації Стратегії полягає у тому, що остання має впливати на формування домінантного дискурсу в інформаційному середовищі України стосовно євроінтеграційної тематики.

Стратегію також можна розглядати як механізм зближення між українським та європейським інформаційним простором, що водночас є чинником реалізації самої Стратегії. Пропонується створити більше можливостей для українських державних медіа з точки зору організації доступу до інформаційного простору ЄС з метою посилення інформаційної кампанії стосовно тематики Україна-ЄС, а також збільшити кількість доступних в інформаційному просторі України європейських ЗМІ, що дозволить формувати дискурс про спільне політичне майбутнє між Україною та ЄС.

Стратегія покликана впливати на формування позитивного іміджу – створення впізнаваного бренду України в ЄС, що є вагомим чинником її євроінтеграції. Брендінг для формування усталеного образу України як надійного партнера ЄС, країни з

ринковою та ефективною економікою привабливою для інвестицій, значним людським та культурним потенціалом, якісним товаровиробництвом та відповідною сферою послуг – це вагомі складові на шляху євроінтеграції України. Відзначимо, що цей привабливий образ держави з часом приносить значні дивіденди стосовно розвитку усіх сфер суспільного життя, сприяє артикуляції великих цілей та агрегації ресурсів-можливостей заради їх досягнення.

Висновки.

За результатами практичних заходів впровадження Стратегії, аналізу закордонного досвіду у країнах, що пройшли шлях євроінтеграції, а також з врахування особливостей вітчизняних соціально-політичних процесів і культури, виокремлено інституційні характеристики у реалізації Стратегії, проаналізовано основні досягнення та ймовірні недоліки, що дало змогу запропонувати наступні кроки відповідальним за реалізацію Стратегії суб'єктам-органам державної влади підвищити ефективність комунікаційних заходів щодо питань євроінтеграції у майбутньому:

Центральним органам виконавчої влади: 1) налагодити співпрацю з компаніями, що професійно займаються масовими комунікаціями та мають відповідний досвід у цій сфері; 2) розширити спектр використання соціальних медіа з метою охоплення більшої кількості різних цільових груп, особливо молоді; 3) використовувати більше можливостей для висвітлення питань євроінтеграції за допомогою Суспільного телебачення та радіомовлення України; 4) наблизити англомовні версії своїх вебпорталів до україномовних з метою поширення інформації стосовно євроінтеграційних заходів і кроків України у країнах Європи; 5) розмістити на власних вебпорталах посилання на англомовні офіційні інтернет-сторінки з інформацією про Україну, наприклад, на офіційний вебсайт про Україну (Official website, 2022); 6) розробити план заходів з просування/поширення офіційного англомовного контенту про Україну в європейському інформаційному просторі; 7) бути ініціаторами процесів модернізації вітчизняного законодавства в аспектах, що підвищують ефективність реалізації Стратегії; 8) посилити співпрацю шляхом об'єднання зусиль та ресурсів з метою активізації роботи щодо інформаційно-просвітницької діяльності у

суспільстві; 9) розробити систему підвищення рівня професійної компетентності осіб, які відповідальні за державні комунікації; 10) впровадити у життя систему поетапного оцінювання ефективності реалізації Стратегії; 11) підвищити рівень інформаційної присутності України в інфо-просторі країн ЄС.

Після завершення строку дії Стратегії 2018-2021, суб'єктам відповідальним за розроблення нової комунікаційної стратегії у сфері європейської інтеграції: 1) здійснити аналіз щодо виконання завдань у межах планів заходів з реалізації Стратегії відповідальними суб'єктами та представити узагальнені результати виконання Стратегії у формі зведеного звіту; 2) визначити ключові досягнення та ймовірні проблемні позиції на яких потрібно з акцентувати увагу надалі; 3) провести загальнонаціональне соціологічне дослідження для визначення ефективності реалізації Стратегії щодо охоплення цільової аудиторії за ключовими визначеними критеріями (віком, рівнем освіти, регіональною (географічною) ознакою та ін.) та запропонувати заходи з підвищення ефективності реалізації Стратегії за кожним з цих критеріїв, а також розглянути можливість включення нових критеріїв; 4) зробити моніторинговий аналіз міжнародного досвіду країн, що набули членства в ЄС, стосовно впроваджених комунікаційних стратегій та планів заходів з їх реалізації у сфері євроінтеграції, а також, за необхідності, знайти можливості скористатись цим досвідом; 5) розглянути ймовірні переваги інтеграції засадничих складових національної культури (напр., архетипи мислення, менталітету, національного характеру) у нову комунікаційну стратегію.

Запропоновані рекомендації з підвищення ефективності реалізації Стратегії відповідальним суб'єктам були напрацьовані з врахуванням виокремлених критеріїв для визначення ефективності реалізації Стратегії, закордонних державних комунікаційних практик та на підставі вже набутого досвіду реалізації самої Стратегії у багатьох сферах суспільного життя. Створення оновлених рекомендацій стосовно ефективності реалізації державної комунікаційної політики у сфері європейської може виявитись актуальним у майбутньому, оскільки ймовірно постане питання щодо прийняття нової комунікаційної стратегії щодо євроінтеграції.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

Деякі питання діяльності урядових комітетів : постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 2019 р. № 1152. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-diyalnosti-uryadovih-a1152>.

Євроінтеграційний портал : вебсайт. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>.

Запровадження комунікації органів державної влади / упоряд. А. В. Баровська. К.: Фенікс, 2016. 192 с.

Зернецька О. В. Глобальна комунікація. Київ: Наукова думка, 2017. 350 с.

Про затвердження плану заходів на 2021 рік з реалізації Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018–2021 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2021 р. № 331-п. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-na-2021-rik-z-realizaciyi-strategiyi-komunikaciyi-u-sferi-yevropejskoyi-t140421>.

Про схвалення Концепції проекту Закону України «Про основні засади державної комунікативної політики» : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 січня 2010 р. № 85-п. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2010-%D1%80>.

Про схвалення Стратегії комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 779-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/250383204>.

Симоніна Н. В. Новітні жанри української тележурналістики: розвиток інфотейнменту. 2006. Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка : вебсайт. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2101>.

Стартувала друга інформаційна кампанія про переваги євроінтеграційного курсу України. 16.11.2021. Державний комітет телебачення і радіомовлення України : вебсайт. URL: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=181387&cat_id=174847.

Стратегія комунікації у сфері європейської інтеграції на 2018-2021 роки. Міністерство юстиції України : вебсайт. URL: <https://minjust.gov.ua/m/strategiya-komunikatsii-u-sferi-evropeyskoi-integratsii-na-2018-2021-roki>.

Супільна підтримка євроатлантичного курсу України: оцінки та рекомендації. Соціологічне дослідження Центру Разумкова. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021-nato-ukr.pdf?fbclid=IwAR0Gxqx4bTna_x04AeuYzCiqKgd-XQYRsFduFJoRcyND2QIG6ql14jvw-4rc.

Official website of Ukraine. Ukraine Now UA : website. URL: <https://ukraine.ua/>.

REFERENCES

- Barov's'ka, A. V. (Ed.). (2016). *Zaprovadzhennya komunikatsiyi orhaniv derzhavnoyi vlady [Introduction of Communication of State Authorities]*. K.: Feniks.
- Deyaki pytannya diyal'nosti uryadovykh komitetiv [Some Issues of Government Committee Activity]. № 1152. (2019, December 11). *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy*. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-diyalnosti-uryadovih-a1152>.
- Official website of Ukraine. (2022). *Ukraine Now UA*. Retrieved from <https://ukraine.ua/>.
- Pro skhvalennya Kontseptsiyi proektu Zakonu Ukrainy «Pro osnovni zasady derzhavnoyi komunikativnoyi polityky» [On the Approval of the Draft Concept of the Law of Ukraine «On the Basic Principles of State Communication Policy»]. № 85-r. (2010, January 13). *Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrainy*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2010-%D1%80>.
- Pro skhvalennya Stratehiyi komunikatsiyi u sferi yevropeys'koyi intehtatsiyi na 2018-2021 roky [On the Approval of the Communication Strategy in the Field of European Integration for 2018-2021]. № 779-r. (2017, October 25). *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy*. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/250383204>.
- Pro zatverdzhennya planu zakhodiv na 2021 rik z realizatsiyi Stratehiyi komunikatsiyi u sferi yevropeys'koyi intehtatsiyi na 2018–2021 roky [On the Approval of the 2021 Action Plan for the Implementation of the Communication Strategy in the Field of European Integration for 2018–2021]. №331-r. (2021, April 14). *Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrainy*. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-na-2021-rik-z-realizatsiyi-strategiyi-komunikatsiyi-u-sferi-yevropeyskoyi-t140421>.
- Startuvava druha informatsiyna kampaniya pro perevahy yevrointehtatsiynoho kursu Ukrainy [The Second Information Campaign about the Advantages of the European Integration Course of Ukraine Was Launched]. (2021, November 16). *Derzhavnyy komitet telebachennya i radiomovlennya Ukrainy*. Retrieved from http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=181387&cat_id=174847.
- Stratehiya komunikatsiyi u sferi yevropeys'koyi intehtatsiyi na 2018-2021 roky [Communication Strategy in the Field of European Integration for 2018-2021]. (2021). *Ministerstvo yustytitsiyi Ukrainy*. Retrieved from <https://minjust.gov.ua/m/strategiya-komunikatsii-u-sferi-evropeyskoi-integratsii-na-2018-2021-roki>.
- Suspil'na pidtrymka yevroatlantiynoho kursu Ukrainy: otsinky ta rekomendatsiyi [Public Support for Ukraine's Euro-Atlantic Course: Evaluations and Recommendations]. (2021). *Sotsiolohichne doslidzhennya Tsentru Razumkova*. Retrieved from https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021-nato-ukr.pdf?fbclid=IwAR0Gxqx4bTna_x04AeuYzCiqKgd-XQYRsFduFJoRcyND2QIG6ql14jvw-4rc.
- Symonina, N. V. (2006). Novitni zhanry ukraiyins'koyi telezhurnalistyky: rozvytok infoteyimentu [The Latest Genres of Ukrainian Television Journalism: the Development of Infotainment]. *Instytut zhurnalistyky KNU imeni Tarasa Shevchenka*. Retrieved from <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2101>.
- Yevrointehtatsiynyy portal [European Integration Portal]*. (2022). Retrieved from <https://eu-ua.kmu.gov.ua/>.
- Zernets'ka, O. V. (2017). *Hlobal'na komunikatsiya [Global Communication]*. Kyiv: Naukova dumka.